

BÖLÜM 5

TÜKÜRÜK BEZİ TÜMÖRLERİ

Yusuf Çağdaş KUMBUL¹

GİRİŞ

Tükürük bezi tümörleri, baş ve boyun bölgesi boyunca yerleşmiş majör (parotis, submandibuler ve sublingual) ve minör tükürük bezi (oral kavite, paranasal sinüsler, nazal kavite, nazofarenks, orofarenks, larenks, trakea, oral kavite -Alt birimlerini damak, bukkal mukoza, retromolar trigon, gingiva, dudak, ağız tabanı, dil oluşturur-) dokularından köken alan nadir görülen patolojik antitelere dir. Tükürük bezlerinin tümörleri karmaşık klinikopatolojik özelliklere ve farklı biyolojik davranışlara sahip heterojen bir tümör grubunu temsil eder (1).

Tükürük bezi tümörlerinin çoğu benign histolojik yapıdadır ve bu tümörlerin görülme sıklığı en yüksek oranda parotis bezindedir. Tükürük bezinin boyutu küçüldükçe tümörün malign olma ihtimali artar (2). Bu tümörlerin doğru teşhisi ve optimal tedavisi, hem yorum yapan patologlar hem de cerrahlar ve diğer klinisyenler için zorluklar oluşturmaktadır. Bu özellikleri nedeniyle tükürük bezi tümörleri özellikle tanı ve tedavi aşamasında üzerinde halen tartışılacak çok konunun olduğu bir alandır. Kitabın bu bölümünde tükürük bezi tümörleri güncel bilgiler ışığında anlatılmaya çalışılacaktır.

TÜKÜRÜK BEZİ TÜMÖRLERİ EPİDEMİYOLOJİSİ, KLİNİĞİ VE SINIFLAMASI

Tükürük bezi tümörleri, tüm baş ve boyun tümörlerinin %3 ila %10'unu oluşturan nadir tümörlerdir. Tahmini insidansı, yılda 100.000 nüfus başına 0,4 ila 13,5 vaka arasındadır. Tükürük bezlerinin malign tümörlerinin yıllık insidansının 100.000 nüfus ba-

¹ Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, cagdas1061@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0002-0713-2933

KAYNAKLAR

1. Carlson ER, Schlieve T. Salivary gland malignancies. *Oral and Maxillofacial Surgery Clinics*. 2019;31(1):125-144. doi: 10.1016/j.coms.2018.08.007.
2. Dimitrijevic MV, Boricic IV, Tomanović NR, et al. Clinicopathological Analysis of 907 Major and Minor Salivary Gland Tumors. *Journal of Craniofacial Surgery*. 2022;33(5): e507-e509. doi: 10.1097/SCS.00000000000008482.
3. Wang X-D, Meng L-J, Hou T-T, et al. Tumours of the salivary glands in northeastern China: a retrospective study of 2508 patients. *British Journal of Oral & Maxillofacial Surgery*. 2015;53:132-137. doi: 10.1016/j.bjoms.2014.10.008.
4. Carlson ER. Malignant salivary gland tumors. *Journal of Oral and Maxillofacial Surgery*. 2016;74(12):2340-2341. doi: 10.1016/j.joms.2016.09.016.
5. World Health Organization. Salivary glands, Globocan 2020. (15/05/2023 tarihinde <https://gco.iarc.fr/today/data/factsheets/cancers/2-Salivary-glands-fact-sheet.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)
6. World Health Organization. Salivary glands, Estimated number of new cases from 2020 to 2040, Both sexes, age [0-85+], 2020. (15/05/2023 tarihinde https://gco.iarc.fr/tomorrow/en/dataviz/isotype?cancers=2&single_unit=5000 adresinden ulaşılmıştır.)
7. American Society of Clinical Oncology. Salivary Gland Cancer: Risk Factors 2020. (16/05/2023 tarihinde <https://www.cancer.net/cancer-types/salivary-gland-cancer/risk-factors> adresinden ulaşılmıştır.)
8. World Health Organization. Head and Neck Tumours 5th ed. Beta version ahead of print. 2023. (15/05/2023 tarihinde <https://tumourclassification.iarc.who.int/chapters/52> adresinden ulaşılmıştır.)
9. Bano C, Tekeli K, Smith J, et al. Biopsy techniques for parotid neoplasms. *Hong Kong Journal Of Radiology*. 2018;21(2):94-98. doi: 10.12809/hkjr1816819.
10. Haldar S, Sinnott JD, Tekeli KM et al. Biopsy of parotid masses: review of current techniques. *World Journal of Radiology*. 2016;8(5): 501-505. doi: 10.4329/wjr.v8.i5.501.
11. Thoeny HC. Imaging of salivary gland tumours. *Cancer Imaging*. 2007;7(1):52-62. doi: 10.1102/1470-7330.2007.0008.
12. Lee YY, Wong KT, King AD, et al. Imaging of salivary gland tumours. *European Journal of Radiology*. 2008;66(3):419-436. doi:10.1016/j.ejrad.2008.01.027.
13. Strympl P, Kodaj M, Bakaj T, et al. Color Doppler Ultrasound in the pre-histological determination of the biological character of major salivary gland tumors. *Biomedical Papers*. 2014;158(3):465-469. doi: 10.5507/bp.2012.074.
14. Zengel P, Notter F, Clevert DA. VTIQ and VTQ in combination with B-mode and color Doppler ultrasound improve classification of salivary gland tumors, especially for inexperienced physicians. *Clinical Hemorheology and Microcirculation*. 2018;70(4):457-466. doi: 10.3233/CH-189312.
15. Nieto-González JC, Serrano Benavente B, Molina Collada J. Ecografía de glándulas salivales: puesta al día. *Medicina Clínica*. 2021;156(2):81-7. doi:10.1016/j.medcle.2020.03.010.
16. Carotti M, Ciapetti A, Jousse-Joulin S, et al. Ultrasonography of the salivary glands: the role of grey-scale and colour/power Doppler. *Clinical and Experimental Rheumatology*. 2014;32(1 Suppl 80):S61-70.
17. Wang H, Fundakowski C, Khurana JS, et al. Fine-needle aspiration biopsy of salivary gland lesions. *Archives of Pathology & Laboratory Medicine*. 2015;139(12):1491-1497. doi:10.5858/arpa.2015-0222-RA.
18. Douville NJ, Bradford CR. Comparison of ultrasound-guided core biopsy versus fine-needle aspiration biopsy in the evaluation of salivary gland lesions. *Head&Neck*. 2013;35(11):1657-1661. doi: 10.1002/hed.23193.

BAŞ BOYUN KANSERLERİ

19. D'Arco F, Ugga L. Computed tomography and magnetic resonance imaging in pediatric salivary gland diseases: a guide to the differential diagnosis. *Pediatric Radiology*. 2020;50:1293-1307. doi: 10.1007/s00247-020-04684-3.
20. Van Mieghem F, Corthouts B, Degryse H, et al. Computed tomography of major salivary gland tumors. A retrospective study of 31 cases. *Journal Belge de Radiologie*. 1991;74(3):193-199.
21. Liu Y, Li J, Tan YR, et al. Accuracy of diagnosis of salivary gland tumors with the use of ultrasonography, computed tomography, and magnetic resonance imaging: a meta-analysis. *Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology and Oral Radiology*. 2015;119(2):238-245. doi:10.1016/j.oooo.2014.10.020.
22. Friedman E, Patino MO, Razeq AA. MR Imaging of Salivary Gland Tumors. *Magnetic Resonance Imaging Clinics*. 2022;30(1):135-149. doi: 10.1016/j.mric.2021.07.006.
23. Karaman CZ, Tanyeri A, Özgür R, et al. Parotid gland tumors: comparison of conventional and diffusion-weighted MRI findings with histopathological results. *Dentomaxillofacial Radiology*. 2021;50(4):20200391. doi:10.1259/dmfr.20200391.
24. Gökçe E. Multiparametric magnetic resonance imaging for the diagnosis and differential diagnosis of parotid gland tumors. *Journal of Magnetic Resonance Imaging*. 2020;52(1):11-32. doi: 10.1002/jmri.27061.
25. Sartoretti-Schefer S, Kollias S, Wichmann W, et al. 3D T2-weighted fast spin-echo MRI sialography of the parotid gland. *Neuroradiology*. 1999;(41):46-51. doi:10.1007/s002340050704.
26. Kushner DC, Weber AL. Sialography of salivary gland tumors with fluoroscopy and tomography. *AJR. American Journal of Roentgenology*. 1978;130(5):941-9444. doi:10.2214/ajr.130.5.941.
27. Hasson O. Modern sialography for screening of salivary gland obstruction. *Journal of Oral and Maxillofacial Surgery*. 2010;68(2):276-280. doi:10.1016/j.joms.2009.09.044.
28. Broski SM, Johnson DR, Packard AT, et al. 18F-fluorodeoxyglucose PET/Computed Tomography: Head and Neck Salivary Gland Tumors. *PET Clinics*. 2022;17(2):249-263. doi:10.1016/j.cpet.2021.12.002.
29. Huellner MW. PET/MR in head and neck cancer—an update. *Seminars in Nuclear Medicine*. 2021;51(1):26-38. doi: 10.1053/j.semnuclmed.2020.07.006.
30. Amin MB, Edge SB, Greene FL, et al, eds. *AJCC Cancer Staging Manual*. (8th ed.) New York: Springer; 2017.
31. National Comprehensive Cancer Network®. Head and Neck Cancers, Version 2.2023, 2023 (20/05/2023 tarihinde https://www.nccn.org/professionals/physician_gls/pdf/head-and-neck.pdf adresinden ulaşılmıştır.)
32. Lore MJ, Medina JE. Baş ve Boyun Cerrahisi. (Metin Önerci, Hakan Korkmaz Çev. Eds.). Ankara: Güneş Kitabevi; 2011.
33. Saha S, Pal S, Sengupta M, et al. Identification of facial nerve during parotidectomy: a combined anatomical & surgical study. *Indian Journal of Otolaryngology and Head & Neck Surgery*. 2014;66:63-68. doi: 10.1007/s12070-013-0669-z.
34. Kordzińska-Cisek I, Cisek P, Grzybowska-Szatkowska L. The role of prognostic factors in salivary gland tumors treated by surgery and adjuvant radio-or chemoradiotherapy—A Single Institution Experience. *Cancer Management and Research*. 2020;12:1047-1067. doi: 10.2147/CMAR.S233431.